

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT
Onderzoek in het kader van
het vierjaarlijks bezoek bij
Rotterdamse Montessorischool

Plaats : Rotterdam
BRIN-nummer : 08CK
Onderzoeksnummer : 124361
Datum schoolbezoek : 22 november 2011
Rapport vastgesteld te Zoetermeer 18 januari 2012.

Inhoud

1	Inleiding 5
2	Bevindingen 7
3	Conclusie 9
	Bijlage 11

1 Inleiding

Op 22 november 2011 heeft de inspectie de Rotterdamse Montessorischool bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

De bijlage bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksoepzet

- Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:
- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepen kort zijn bezocht;
 - gesprekken met de directie, de intern begeleiders en een vertegenwoordiging van het bestuur zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2011 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op de Rotterdamse Montessorischool naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

2 Bevindingen

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op de Rotterdamse Montessorischool de kwaliteit van het onderwijs voor de meeste onderzochte indicatoren betreffende de opbrengsten, leerlingenzorg en kwaliteitszorg op orde is. De leerlingenzorg is op het niveau van de individuele leerlingen van een goed niveau, de zorg op groepsniveau zou nog versterkt kunnen worden.

Over de resultaten gedurende de schoolperiode kan de inspectie geen uitspraak doen vanwege het feit dat de instrumenten voor het systematisch volgen van de leerlingen niet aan de daarvoor gestelde kwaliteitscriteria voldoen. Indicator 7.1 voldoet dan ook niet aan de criteria. De directie en intern begeleiders hebben als verklaring aangegeven, dat het gehanteerde toetsstelsel (Eduforce) bij de school past en dat het voldoet aan de behoeften van de school.

Verder is het opstellen van trendanalyses voor de opbrengsten nog een verbeterpunt. Tenslotte merkt de inspectie op, dat de leerlingenzorg voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en de borging van de kwaliteit van het onderwijs sterke punten zijn.

Toelichting

In onderstaande toelichting zijn de verbeterpunten beschreven in de context van het betreffende onderdeel.

Resultaten

De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden. Over de drie afgelopen schooljaren lag het niveau van de eindopbrengsten steeds op een gemiddeld of bovengemiddeld niveau.

Verder stelt de inspectie vast dat geen oordeel kan worden gegeven over de resultaten van de leerlingen gedurende de schoolperiode. Voor technisch lezen in de groepen 3 en 4 worden wel toetsen gebruikt die door de Cotan zijn goedgekeurd, maar voor de overige groepen hanteert de school een toetsstelsel, dat niet voldoet aan de criteria van validiteit van betrouwbaarheid.

Bij nadere analyse liggen de resultaten voor technisch lezen in groep 3 op een voldoende niveau. Wanneer de overige toetsen die de school gebruikt nader worden geanalyseerd, dan blijkt dat de resultaten van groep 4 kwetsbaar zijn en dat de resultaten voor rekenen-wiskunde en begrijpend lezen in groep 6 hoog zijn.

De school gaf aan dat het ook in andere jaren voorkwam dat de resultaten van groep 4 minder waren dan die van de overige groepen, maar dat dit in de erop volgende jaren wel bijtrekt. Een oorzaak van de mindere resultaten in groep 4 zou kunnen zijn, dat groep 4 in de gecombineerde groepen 3, 4 en 5, soms minder instructietijd krijgt vanwege de aandacht die de beide andere groepen vragen. Verder blijkt in de groep 4 ook de stap van letterkennis naar het synthetiseren voor relatief veel leerlingen moeilijkheden te geven. De intern begeleiders hebben in het gesprek aangegeven dit in hun analyse te zullen betrekken.

Omdat de toetsinstrumenten die de school hanteert voor rekenen, taal en lezen niet allemaal voldoen aan de eisen van validiteit en betrouwbaarheid, voldoet indicator 7.1 niet aan de door de inspectie gestelde criteria.

Leerlingenzorg

Het systeem voor zorg en begeleiding heeft een duidelijke structuur en voorziet in een tijdige signalering van zorgleerlingen. Als vervolg daarop worden zo nodig handelingsplannen opgesteld. In deze plannen is de analyse van de resultaten in diagnostische termen weergegeven en ook zijn volgende evaluatiemomenten gepland. De school is bezig om het handelingsgericht werken in te voeren. Uit de handelingsplannen die zijn geanalyseerd blijkt, dat de leerlingenzorg op een deskundige wijze wordt uitgevoerd. De handelingsplannen zijn van goede kwaliteit. Uit de gegevens blijkt, dat er goede zorg is voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Dit is een sterk punt van de school.

Behalve individuele handelingsplannen is het echter ook van belang, dat een nadere analyse plaatsvindt op groepsniveau. Zo is het van belang dat voor de huidige groep 4 een nadere groepsdiagnose plaatsvindt. In het gesprek met de intern begeleiders is hiervoor al een aanzet gegeven, namelijk door de verklaring te zoeken voor de wat mindere resultaten van deze groep. Op basis van zo'n groepsdiagnose zou dan een groepsplan voor deze groep kunnen worden opgesteld.

Samenvattend kan gezegd worden, dat de leerlingenzorg op individueel leerlingniveau van goede kwaliteit is en dat de analyse en planning op groepsniveau versterkt kan worden.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg van de school voorziet in een systematische evaluatie van het onderwijsleerproces. Binnenkort wordt de school weer gevisiteerd door een visitatiecommissie van de Montessorivereniging. Verder hanteert de school een zelfevaluatie instrument vanuit de Montessori aanpak.

Het schoolplan is in ontwikkeling; de visie en missie zijn in lijn met de weergegeven onderwijskundige aanpak. De school evalueert de resultaten van het onderwijs, maar er is nog geen systematiek voor trendanalyses opgesteld (indicator 9.2). Het ligt wel in het voornemen van de directie om dit in de toekomst te gaan doen.

Uit de gesprekken en overige bevindingen blijkt, dat de borging van het kwaliteitsniveau van het lesgeven een sterk punt is van de school (indicator 9.5). De directie heeft een open oog voor actuele ontwikkelingen en wil met beide benen in de praktijk van alledag staan. Daarbij is opbrengstgericht werken een belangrijk uitgangspunt. Er worden regelmatig klassenconsultaties gehouden, die gericht zijn op het bewaken van de afspraken betreffende het onderwijsleerproces. Er zijn duidelijke schoolafspraken over de didactische aanpak en de werkwijze bij de leerlingenzorg.

Er is ook aandacht voor activiteiten die erop gericht zijn de mogelijkheden van de leerlingen verder uit te dagen. In het kader van het gemeentelijk project "Beter presteren" is het vak filosofie geïntroduceerd. Het aanleren van vaardigheden om te komen tot een echte dialoog is zowel voor leraren als leerlingen een uitdaging.

3 Conclusie

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op de Rotterdamse Montessorischool op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Bijlage

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2011. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2011 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Kwaliteitsaspect 1 Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.					●
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.				●	
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			●		

Kwaliteitsaspect 7a Begeleiding	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 8 Zorg	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			●	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.			●	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			●	

Kwaliteitsaspect 9 Kwaliteitszorg	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			●	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		●		
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				●
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	

Naleving Wet- en regelgeving	ja	nee
NT1A De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	●	
NT2A De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	●	
NT3A De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	●	
NT4A Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	●	
NT4B Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	●	